

Petiția Mitropolitului la Rege

Presintată în audiența avută erî de d. dr. Nenitescu, fost decan al facultății de teologie, din partea I. P. S. S. Mitropolitului Primat Ghenadie

Sire,

Nu 'mi-am îndreptat privirile, pînă astăzi, la nici un fel de autoritate lumească sau bisericească, după cum a făcut necanonic locotenentă, care eșind cu totul din căderile sale și din sfera bunicii cuvințe bisericești, m'a defăimat către Biserica țarei și chiar și către Bisericile afară din țară.

Scrisoarea enciclică a locotenentei prin care mă denegrează la toate bisericile ortodoxe ce sînt afară din țară, este o abatere de la obiceiurile și datinele bisericești, precum și de la legile țarei; locotenentă nu era în cădere să facă un asemenea act, ci numai Mitropolitul care ar fi venit în scaun. El singur numai avînd și demnitatea de președinte al S-tului Sinod putea și era în cădere să notifice împrejurările prin care a fost suit pe tronul de Mitropolit primat.

Această grea abatere de la datele bisericești, cum și chipul cum a fost alcătuită acea scrisoare enciclică, îmi dă dreptul să mă plîng amar și mult timp bisericii noastre naționale împotriva necanonicejudecării și silniciei ce mi s'au făcut de întrunirea în Sinod a pîrșilor mei, întrunire care nu se poate califica.

Față de toate aceste nedreptăți făcute mie, am pus împotriva răbdarea care nu m'a părăsit în greaua încercare la care sînt supus, și am așteptat în pace și liniște întoarcerea Majestății Voastre, ca singurî Voi, Înțeleptul Rege, să Vă aruncați privirea luminoasă asupra mea, luînd în puternică și bine-făcătoreasă Voastră mină nevinovăția mea, și să sfărâmați cu dreapta Voastră judecată nedreptatea ce mi s'a făcut și care bate prea departe.

Glorioasa Voastră domnie de peste trei-zeci de ani trebuie ferită de această neagră pată, eșită din fărâdelege.

În mîna Majestății Voastre a pus Dumnezeu dreptatea care innăbușește grozăvia de la cel rău, și vrajba pusă asupra mea din partea vrăjmașilor și a rău-voitorilor mei.

Sire,

Nu m'am tînguit nimic pînă astăzi la nici o instanță judecătorească ori-care ar fi ea, ci mă îndreptez numai către înțelepciunea Majestății Voastre, și cer potrivit cu regula, datina și obiceiul bisericeii să mi se facă dreptate.

Îndrăzneța și urita judecată, rostită cu precugetare asupra'mi și fără precedent în istoria bisericeii noastre, trebuie lovită cu tărie de a Majestății Voastre puternică mină ca cu chipul acesta să fie înfrîinate între frați Episcopi și Arhiepiscopii patimile și urile care în timpul din urmă bîntuie cu răutate Biserica. Ast-fel lipsa de pace în Biserica noastră și turburarea credincioșilor ei crescînd vor nemulțumi și vor amări pe Majestatea Voastră după o glorioasă domnie de atîta timp.

Sunt pe deplin încredințat, Sire, că înțelepciunea Voastră încercată și tot-deauna aflată bine lămurită va aduce lucrurile la calea lor dreaptă și adevărată.

Majestatea Voastră bine-voind își va aduce aminte de credincioșia mea și de devotamentul meu nesecat încă de cînd ați călcat pe pămîntul Romîniei, și tainicile mele lacrimi numai Dumnezeu le știe cu cită căl-

dură s'au vărsat pentru Majestatea Voastră și pentru binele bisericeii și al țarei.

Dacă în vre un moment voi fi fost neplăcut înaintea Majestății Voastre, totuși nu meritam ca să fiu denigrat și judecat cu atîta nețărmită vrășmașie de către frații mei. Dacă privirea Majestății Voastre nu s'ar fi întors de la mine, după cum dușmanii mei au răspîndit svonul, vrășmașii mei n'ar fi putut nimic; căci sprijinit de dragostea de care mă bucuram înaintea Majestății Voastre, dușmanii mei aprinși unui de răz-bunare, iar alții setoși de scaune de Mitropolie și de Episcopie, n'ar fi îndrăznit să mă facă jertfă patimilor lor.

Sire,

Sînta noastră Biserică învață că mai bine 'i-ar fi fost lui Irod să calce jurămîntul său nechibzuit de cît să taie capul lui Ioan Botezătorul. Majestatea Voastră ținînd dreptarul adevărului, cumpăna dreptății, este în drept să zică celor împotriva mea stătuiți că plăcut este lui Dumnezeu ca ei să nu fie robiți de patimi, ci să se îndrepteze, gonînd din sufletele lor ura din care naște vrajba, prigonire și umilire pentru Biserică.

Rog smerit pe Majestatea Voastră să bine-voiască a nu îngădui să stea asupra'mi nedreptatea strigătoare cu care m'au lovit vrășmașii mei, și aceasta pentru binele și pacea Bisericii noastre, și scăparea lor din lațul fără de lege în care s'au prins, după cum mărturisește ori-ce minte neturburată de patimi.

Sire,

Mă îndreptez către Inalta judecată și înțelepciunea Majestății Voastre și cer smerit ca să mi se facă dreptate.

Cînd nici la Majestatea Voastră nu va putea pătrunde glasul slab al rugămintei mele, voi alerga cu lacrimi și rugăciuni la Dreptul judecător, în care am deplina și nestrămutată credință că voi afla sprijin pentru nevinovăția mea; voi găsi fără îndoială limanul de scăpare pe care îl dorește inima mea și îl caută sufletul meu. Totuși voi rămînea pururea credinciosul Majestății Voastre, de oare-ce ca Arhiepiscop, ca Episcop al Argeșului și ca Mitropolit Primat am stat sub scutul Majestății Voastre, și chiar în nedreapta stare de azi în care m'au adus pizmașii și vrășmașii mei, tot la Majestatea Voastră mă îndreptez cu încrederea nestrămutată că dreptate mi se va face.

Sire,

Sunt cunoscute azi foarte bine toate firele intrigii țesute spre înjosirea mea. Pe teme de plastografie și acte născocite ce înspăimîntă mintea omului nepătimaș, însoțite și de invinuirii nesăbuite, precum și de răstălmăcirii ale sfinților canoane, s'a obținut încuviințarea Majestății Voastre, ca să fiu suspendat din treapta de Arhiepiscop și din demnitatea de Mitropolit Primat.

Țesăturile intrigiei au fost multiple și mari. S'au cheltuit tot felul

de mijloace și stăruințe pentru ca Majestatea Voastră să și întoarcă privirea de la mine.

S'a deschis sfîntul Sinod prin Mesagiul Majestății Voastre, am făcut cuvenita invitare P. P. S. S. membri să se întrunească în ședință, dar unii din P. P. S. S. Lor n'au răspuns odată, de două ori, de trei ori; alții mi-au făcut formal cunoscut că nu pot lua parte la ședințele sfîntului Sinod și că au plecat; iar alții mi-au declarat că sunt amenințați de Guvernul Majestății Voastre și că ar fi chiar dorința Majestății Voastre ca ei să lucreze ast-fel după cum se pornise.

După această vădită fratrie, pedepsită de sfințele canoane, m'am văzut cu mîhnire nevoit să fac formal cunoscut d-lui Ministru de culte, cele urmate, cerînd închiderea sfîntului Sinod.

D-sa însă, în loc de a se consfătuî cu mine președintele sf. Sinod, după cum îl rugasem, găsește de cuviință să se ducă pe la membrii sfîntului Sinod, spre a le mulțumi că n'au urmat chemării ce le făcusem de a veni să ia parte la ședințele sfîntului Sinod.

De aci se vede lămurit că d. Ministru era acela care pune la cale zămislirea fără de lege.

Mi s'a cerut de Domnia Sa acte privitoare la răzvrătirea membrilor Sf. Sinod, și am trimis aceste acte pentru fie-care în parte. Dar d. Ministru, în loc să ia măsurile necesare împotriva celor răzvrățiți, se pune în mijlocul lor, și fără să ție seamă de toate cele arătate, de regulament și de ordine, face, în disprețul precedentelor urmate pînă aci, invitare de la sine, chemînd Domnia Sa pe membrii Sf. Sinod să țină ședință în ziua de 17 Maiu a. c.

După întrunire își pun președinte pe I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei, și resvrățiți, pregătiți fiind mai d'inainte la săvîrșirea fără de legei lor, scot imediat un act de acuzație, alcătuit de mai'nainte și subsemnat de trei din P. P. S. S. Lor, îl citesc și hotărăsc cele puse la cale mai înainte de a lor întrunire, adică suspendarea mea din treapta Arhiepiscopiei și din demnitatea de Mitropolit.

Dobîndindu-se la aceasta Inalta încuviințare a Majestății Voastre, P. P. S. S. Lor mă judecă și mă osîndesc în ziua de 19 Maiu a. c. dînd prin aceasta afară la lumina zilei faptul nelegiurii zămislit în sufletele lor pline de pizmă, ură, dușmănie și vădită vrășmașie, judecată care a pus, pune și va pune în uimire nu numai pe sînta noastră Biserică, ci și pe alte biserici ortodoxe și eterodoxe, precum și pe toată lumea luminată și nepărtinitoare.

Sire,

Ori căruî om, fie el ori cine, tot i-se învoiește a avea timpul cuvenit ca să ia cunoștința de capetele de invinuire, și să se apere.

Mie, Mitropolitul Primat, ales de țara întreagă prin ai ei reprezentanți legali, întărit și investit după toate formele legale de către Majestatea Voastră, nu mi-s'a comunicat nici actul de acuzație pe care P. P. S. S. Lor l'au publicat prin ziarul oficios «Voința Națională» în scop de a surprinde în chip revoluționar gîndirea lumii; nici nu mi-s'a lăsat timpul să iau cunoștința de acest act așa cum a fost alcătuit și publicat, pentru ca să pot fi în stare

de-a mă apăra; și apărarea ce nevoit am fost s'o fac pe repede înscris n'a fost ținută în seamă, de oare-ce judecata, ce aveam să rostescă asupra mea, era formulată, chibzuită și primită mai d'inainte de vrășmașii mei. O ast-fel de procedare a P. P. S. S. Lor, avînd în mijlocul lor pe D. Ministru al Cultelor, nu se poate numi de cît un act revoluționar, posibil numai acolo, unde se înlătură cu desăvîrșire orice lege, unde domnește anarhia.

Judecata P. P. S. S. Lor este necanonică și dată în disprețul tuturilor legilor pozitive și firesci: Ea a fost rostită asupra mea de 11 membri ai întrunirii în localul sf. Sinod, între cari unul, Episcopul Rîmniceului și Noului Severin, era dat judecătoarei de sf. Sinod, încă din sesiunea de toamnă a anului trecut; trei alți au fost acuzatorii și judecătorii mei; alții au propus darea mea în judecată, și deci dar tot acuzatori și judecători cari se rostesc mai d'inainte.

Judecata aceasta osînditoare, rostită după procedarea expusă mai sus și în acelaș timp de unul fără drept, de trei acuzatori și de alți cari prin propunerea d'a fi dat judecătoarei se rostiseră mai d'inainte, a fost îndeplinită de Guvernul Majestății Voastre, fără ca să aibe Inalta Voastră încuviințare, întărit el cu de la sine putere fără de legea săvîrșită de P. P. S. S. Lor frații mei.

Grea și dureroasă stare de lucruri s'a început pentru Sf. noastră Biserică, ferită pînă acum de ori ce pată de felul acesta.

Cine nu va crede oare că ierarhii Bisericii noastre nu sînt scurți la vedere, înguști la judecată, mici la suflet, înjosiți cu inima? Ne-am făcut privescitură lumii!

Sire,

Toată nădejdea mea este în Dumnezeu și la Majestatea Voastră, care ați pus mîna pe toate firele din care s'a urzit intriga și s'a țesut corpul nedreptății și judecătoarei rostite în potriua mea.

Am încredere că Majestatea Voastră nu veți face alt-fel de cît cum place lui Dumnezeu, adecă dreptate și iar dreptate.

Dreptatea și adevărul, zice sf. scriptură, întăresc și împuternicesc tronurile Regilor și Împăraților; iar nedreptatea le slăbește și le doboară.

La Majestatea Voastră care țineți dreptarul adevărului, cumpăna dreptății, caut și cer dreptate, judecată nepărtinitoare și apărare față de crîncenii mei vrășmași.

Sînt încredințat că 'mi veți face dreptate, răsturnînd nelegiurii săvîrșită asupra mea. Cînd zic și cer aceasta, mă întemeez pe Inalta judecată și înțelepciunea Majestății Voastre, că nu veți îngădui turburarea Bisericii din partea celor pătîmași și sdruncinarea inimilor credincioșilor ei Ortodoxi.

† Ghenadie Mitropolit Primat.

Sire,

Frații mei întru Christos, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, Episcopi și arhieriei, nesocotind Sf. Canoane, legea, regulamentul și precedentele Sf. Sinod, sau adunat, după o prealabilă înțelegere și pe căi piezișe, în localul Sf. Sinod și m'au judecat sub înriurirea răutății lor.

Judecata P. P. S. S. Lor necanonică mi s'a înfățișat în ziua de 22 Maiu anul curent, cînd am și fost neomeneste ridicat cu puterea publică și poliție de pe scaunul de Mitropolit Primat al Țarei, pe care scaun stînd pe temeiul alegerii Țarei, prin ai săi reprezentanți legali și pe temeiul întăririi Majestății Voastre, Suveranul nostru, mă sîr-gueam fără preget la împlinirea datoriilor sînte pe care mi le cereau Sf. noastră Biserică și încrederea deplină de care mă bucuram înaintea Majestății Voastre; și am fost aruncat în Sf. Mănăstire Căldărușani, pus fiind sub paza polițienească și pînă astăzi.

Sire,

Pînă acum n'am îndrăznit să supăr pe Majestatea Voastră de cît numai atunci, cînd nelegiurile săvîrșite asupra'mi de pîrșii și judecătorii mei se revărsau cu prisos de dușmănie asupra mea, lipsindu-mă și de cea mai neapărat trebuincioasă îmbrăcăminte pentru un om. Atunci fiind într'o stare de plîns, tratat mai rău de cît făcătorii de rele, neavînd la cine cere îndurare, am cutezat să cer de la Majestatea Voastră, ca după atîtea rele și nedreptăți ce mi s'au făcut, să nu fiți și batjocorit.

Cu cea mai adîncă recunoștință vă mulțumesc, Majestate, că n'ați trecut cu vederea smerita mea rugăciune.

Sire,

Dacă n'am cutezat de atunci și pînă acum să Vă supăr cu ceva în cauza mea, este că m'am gîndit să rabd, ca Majestatea Voastră să aibă timpul trebuincios spre a cunoaște nevinovăția mea, nedreptatea strigătoare ce mi s'a făcut și toate fără de legile săvîrșite asupra'mi din ură, pizmă și dușmănie.

Am socotit cuviincios, zic, să rabd și să nu supăr pe Majestatea Voastră în zilele scumpe și de mare însemnătate pentru teribile și nevoile țarei, de sare Majestatea Voastră Vă ocupați zilnic, adîncit fiind în grijile cele mai mari pentru binele și fericirea scumpei noastre țări.

Acum, după ce Dumnezeu binevoit ca să Vă întoarceti sănătoși în țară și că aveți și fericirea, ca împreună cu întreaga țară să primiți pe marele oaspe, pe Majestatea Sa Împăratul Austro-Ungariei, și că de acum sînteți puțin mai liniștiți, 'mi-am zis că este timpul cuvenit să pot lua îndrăzneală sa să alerg la Majestatea Voastră, spre a Vă ruga, cu tot respectul, a mi se face dreptatea pe care o cere și Dumnezeu și oamienii.